

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ČINNOST POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY PŘI
ODHALOVÁNÍ A VYŠETŘOVÁNÍ
ENVIRONMENTÁLNÍ KRIMINALITY**

Autor práce: Michaela Nguyenová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: doc. Ing. Jaroslav Slepecký, PhD., MBA

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2026

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Michaela Nguyenová, DiS.

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Kombinovaná

Místo studia: Příbram

Název bakalářské práce: Činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování environmentální kriminality

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The Activities of the Police of the Czech Republic in Detecting and Investigating Environmental Crime

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Jaroslav Slepecký, PhD., MBA

Datum zadání bakalářské práce: listopad 2025

Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem je posoudit činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování environmentální kriminality a zhodnotit její efektivitu na základě studia právní úpravy, dostupných statistických dat a případové analýzy vybraných soudních rozhodnutí. Vedlejším cílem je charakterizovat postupy policie při odhalování a vyšetřování environmentálních trestných činů, vyhodnotit specifika policejní praxe, identifikovat problémy či nedostatky v postupu orgánů činných v trestním řízení a zhodnotit aktuální stav a vývoj environmentální kriminality v České republice.

Student: Michaela Nguyenová, DiS.	5. 12. 2025 datum	<i>Nguyenova</i> podpis
Vedoucí práce: doc. Ing. Jaroslav Slepecký, PhD., MBA	5. 12. 2025 datum	podpis <i>JS</i>

Schvaluji zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	12. 1. 2026 datum	<i>JS</i> podpis
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	14. 1. 2026 datum	<i>Sapik</i> podpis
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	15. 1. 2026 datum	<i>J. Dušek</i> podpis

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucího a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce doc. Ing. Jaroslavu Slepeckému, PhD., MBA
za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

NGUYENOVÁ, M. *Činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování environmentální kriminality: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2026. 49 s. Vedoucí bakalářské práce: doc. Ing. Jaroslav Slepecký, PhD., MBA

Klíčová slova: environmentální kriminalita, životní prostředí, Policie České republiky

Bakalářská práce se zabývá aktuální problematikou environmentální kriminality a charakteristikou činnosti Policie České republiky při odhalování a vyšetřování těchto trestných činů. Teoretická část práce je zaměřena na popis legislativního rámce a institucionálních mechanismů v oblasti ochrany životního prostředí. Empirická část je věnována analýze dostupných statistických dat a případové studii týkající se trestné činnosti proti životnímu prostředí. Součástí práce je rovněž zhodnocení současného systému a návrhy možných opatření ke zvýšení efektivity prevence a postihu environmentální kriminality.

ABSTRACT

NGUYENOVÁ, M. *The Activities of the Police of the Czech Republic in Detecting and Investigating Environmental Crime: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2026. 49 pp. Supervisor: doc. Ing. Jaroslav Slepecký, PhD., MBA

Key words: environmental crime, environment, Police of the Czech Republic

The bachelor's thesis addresses the current issue of environmental crime and the specific activities of the Police of the Czech Republic in detecting and investigating these offenses. The theoretical part of the thesis focuses on describing the legislative framework and institutional mechanisms in the field of environmental protection. The empirical part is devoted to the analysis of available statistical data and a case study concerning environmental crime. The thesis also includes an assessment of the current system and proposals for possible measures to increase the effectiveness of the prevention and punishment of environmental crime.

Obsah

Úvod.....	9
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Základní pojmy	11
3 Právní úprava	14
3.1 Legislativa.....	14
3.2 Trestněprávní úprava.....	16
3.2.1 Poškození a ohrožení životního prostředí	16
3.2.2 Složky životního prostředí	17
3.2.3 Zdroje ohrožení	18
3.2.4 Ochrana zvířat	19
3.2.5 Zemědělské a živočišné zdroje.....	20
3.3 Přestupky.....	20
4 Institucionální nástroje	22
4.1 Hlavní orgány ochrany životního prostředí.....	22
4.1.1 Ministerstvo životního prostředí	23
4.1.2 Česká inspekce životního prostředí.....	23
4.1.3 Obecní zastupitelstva	25
4.2 Policie České republiky.....	25
4.2.1 Motivy ekologické kriminality.....	25
4.2.2 Stopy ekologické kriminality	26
4.2.3 Podněty k vyšetřování	26
4.2.4 Počáteční úkony	27
4.2.5 Vyšetřovací verze, organizace a plánování vyšetřování	28
4.2.6 Následné úkony	29
5 Empirická část.....	30
5.1 Vývoj environmentální kriminality.....	30
5.2 Případová studie	35

5.2.1	Trestný čin pytláctví.....	35
5.2.2	Pytláctví a nakládání se zvěří.....	37
5.2.3	Trestný čin týrání zvířat	38
5.2.4	Neoprávněné nakládání s odpady.....	39
5.2.5	Srovnání analyzovaných případů	41
	Závěr	44
	Seznam použitých zdrojů	46
	Seznam tabulek a grafů	49

Úvod

Environmentální kriminalita představuje specifickou a stále významnější oblast trestné činnosti, která zasahuje do ochrany životního prostředí a jeho jednotlivých složek. Na rozdíl od tradičních forem kriminality je její charakter často méně viditelný, avšak její důsledky mohou být dlouhodobé a v mnoha případech nevratné. Jedná se o činnost, která může negativně ovlivnit nejen přírodní ekosystémy, ale i zdraví a kvalitu života obyvatelstva.

Specifičnost environmentální kriminality spočívá zejména v její skrytosti a obtížné prokazatelnosti. Protiprávní jednání tohoto typu bývá často odhaleno až s časovým odstupem, přičemž následky se mohou projevit až po delší době. To klade zvýšené nároky na orgány činné v trestním řízení, zejména na Policii České republiky, která hraje klíčovou roli při jejím odhalování a vyšetřování.

Význam této problematiky v posledních letech roste, a to i v souvislosti se zvyšujícím se důrazem společnosti na ochranu životního prostředí a udržitelný rozvoj. Environmentální kriminalita přitom zahrnuje široké spektrum jednání, od nelegálního nakládání s odpady, přes poškozování přírody až po trestné činy proti zvířatům. Každá z těchto oblastí má svá specifika a vyžaduje odlišný přístup při jejím řešení.

Z tohoto důvodu je nezbytné věnovat této problematice odpovídající pozornost nejen z hlediska právního, ale i praktického, zejména ve vztahu k činnosti Policie České republiky a dalším subjektům podílejícím se na ochraně životního prostředí.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je posoudit činnost Policie České republiky při odhalování a vyšetřování environmentální kriminality a zhodnotit její efektivitu na základě studia právní úpravy, dostupných statistických dat a případové analýzy vybraných soudních rozhodnutí. Vedlejším cílem práce je charakterizovat postupy policie při odhalování a vyšetřování environmentálních trestných činů, vyhodnotit specifika policejní praxe, identifikovat případné problémy či nedostatky v postupu orgánů činných v trestním řízení a zhodnotit aktuální stav a vývoj environmentální kriminality v České republice. Při zpracování bakalářské práce bylo využito několika základních vědeckých metod, které umožnily komplexní zhodnocení dané problematiky.

V teoretické části byla použita především metoda analýzy odborné literatury a právních předpisů, zejména trestního zákoníku a souvisejících právních norem upravujících ochranu životního prostředí. Tato část práce se zaměřuje na vymezení základních pojmů, právní úpravy a institucionálního zajištění ochrany životního prostředí. V praktické části byla využita metoda analýzy statistických dat, která byla aplikována na dostupné údaje o vývoji environmentální kriminality v České republice v období let 2016–2025. Na základě těchto dat byly vytvořeny grafy a následně proveden jejich věcný rozbor s cílem identifikovat vývojové trendy jednotlivých druhů trestné činnosti.

Další použitou metodou byla metoda případové studie, která spočívala v analýze vybraných soudních rozhodnutí týkajících se environmentální kriminality, konkrétně trestných činů pytláctví, týrání zvířat a neoprávněného nakládání s odpady. Tyto kazuistiky umožnily detailněji posoudit konkrétní projevy této trestné činnosti, způsob jejího dokazování a přístup orgánů činných v trestním řízení. V závěru praktické části byla využita metoda komparace, prostřednictvím které byly jednotlivé typy environmentální kriminality vzájemně porovnány z hlediska jejich charakteru, způsobu páčání, motivace pachatelů a náročnosti dokazování.

2 Základní pojmy

Pro správné pochopení dané problematiky je v úvodu nezbytné vymezit základní pojmy vztahující se k životnímu prostředí. Pojem environmentální je v nejširším smyslu chápán jako vše, co se týká prostředí jako takového. Například v kriminologii může označovat prostředí, ve kterém dochází k páčání trestné činnosti.¹ Toto široké pojetí se však uplatňuje spíše výjimečně a pojem environmentální se běžně používá především ve vztahu k životnímu prostředí jako celku. Přesto zahrnuje široké spektrum témat vycházejících z poznatků různých vědních disciplín.

Naproti tomu pojem ekologie bývá běžně chápán jako oblast související s negativními zásahy do půdy, ovzduší a vodních zdrojů, stejně jako s nepříznivými dopady na rostlinné a živočišné druhy.² Přestože se jedná o pojmy významem odlišné, v českém právním prostředí jsou zpravidla užívány jako synonyma, a proto je environmentální kriminalita v praxi chápána totožně s kriminalitou ekologickou.

Dalším základním pojmem je kriminalita, což je společensky škodlivý jev, který má tendenci narušit harmonický vývoj společnosti a způsobit tak společnosti i státu značné imateriální a materiální škody.³ Environmentální kriminalita je pak trestná činnost namířená proti životnímu prostředí. Řadí se do kategorie hospodářské kriminality, a to zejména proto, že ekologické následky a různé ekonomické újmy dopadají na národní i mezinárodní hospodářství a ekonomiku.⁴ A také z důvodu, že určité druhy environmentální kriminality vznikají v rámci činnosti legálních ekonomických subjektů a některé z těchto trestných činů se svou povahou blíží finanční kriminalitě. Jedná se zejména o situace, kdy se právnické subjekty snaží dosáhnout vyšších zisků tím, že minimalizují náklady spojené s dodržováním environmentální regulace, a to například

---

¹ BARILIK, I. *Environmentální kriminologie: prostředí a jeho role při páčání kriminality*. Praha: Leges, 2015. 203 s. ISBN 978-80-7502-065-9. s. 11.

² CHMELÍK, J. *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení: vysokoškolská učebnice*. Praha: Linde, 2005. 215 s. ISBN 80-7201-543-5. s. 13.

³ SVATOŠ, R. *Kriminalita a možnosti jejího poznání a ovlivňování*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. 170 s. ISBN 978-80-87472-64-4. s. 14.

⁴ CHMELÍK, J., BRUNA, E. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 202 s. ISBN 978-80-7408-109-5. s. 13.

obcházením zákonných povinností, porušováním stanovených limitů nebo nelegálním nakládáním s odpady a dalšími škodlivými látkami.⁵

Základním právním předpisem v oblasti životního prostředí je zákon o životním prostředí, který rovněž vymezuje základní pojmy, mezi něž patří zejména životní prostředí, znečišťování životního prostředí, ochrana životního prostředí a ekologická újma. Zákon říká, že za životní prostředí se považuje všechno, co utváří přirozené podmínky pro existenci organismů včetně člověka a zároveň je předpokladem pro jejich další vývoj. Složkami životního prostředí jsou zejména ovzduší, voda, půda, horniny, organismy, ekosystémy a energie.

Znečištěním životního prostředí se dle zákona rozumí vnášení fyzikálních, chemických nebo biologických látek do prostředí lidskou činností, které jsou pro dané prostředí cizí svou povahou nebo množstvím. Poškozením životního prostředí se označuje zhoršování jeho stavu působením znečišťujících látek nebo jinou lidskou činností nad limity stanovené zvláštními právními předpisy. Ochrana životního prostředí spočívá v aktivitách, které zabraňují jeho poškození nebo znečištění, snižují jejich dopady a odstraňují vzniklé škody. Ochrana se týká životního prostředí jako celku, stejně jako jeho jednotlivých složek, druhů organismů či specifických ekosystémů a jejich vzájemných vztahů. Ekologická újma vzniká tehdy, když lidská činnost poškodí složky ekosystémů nebo naruší jejich vnitřní procesy, což vede k oslabení či ztrátě jejich přirozených funkcí.⁶

V odborné literatuře se zároveň diskutuje, zda je environmentální kriminalitu vhodné vymezovat pouze na základě porušení právních předpisů, nebo zda by měla zahrnovat i jednání, která sice nejsou nelegální, avšak způsobují závažné škody na životním prostředí. Tento širší přístup upozorňuje na skutečnost, že některé formy poškození životního prostředí mohou být legální, přesto však představují významnou ekologickou újmu.⁷

---

⁵ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 46–47.

⁶ ČESKO. Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-17>>

⁷ LYNCH, Michael J., LONG, Michael A., STRETESKY, P., BARRETT, Kimberly L. *Green criminology : crime, justice and the environment*. Oakland: University of California Press, 2017. 328 s. ISBN 978-520-28963-5. s. 12–13.

Pachatelem ekologické kriminality může být obecně kterákoliv osoba, avšak v praxi jsou mezi pachateli této trestné činnosti zastoupeni především muži. Nezletilí a mladiství se mezi pachateli vyskytují jen sporadicky. Formy zavinění u ekologické kriminality mohou být jak úmyslné, tak i nedbalostní. Pachateli nedbalostních činů mohou být pracovníci pověřeni obsluhou či manipulací s nebezpečnými látkami, osoby bez příslušného pověření, které tyto činnosti vykonávají, osoby stojící mimo hospodářské subjekty zabývající se výrobou, přepravou nebo skladováním těchto látek, které svou nedbalostí, neopatrností či neodborným zásahem způsobí ekologickou havárii s negativními dopady na životní prostředí. Úmyslné ekologické činy může spáchat prakticky kterýkoliv jedinec disponující potřebnými fyzickými a duševními schopnostmi k jejich provedení.

Obětí ekologické kriminality v trestněprávní a kriminologické teorii může být pouze fyzická osoba a poškozenou stranou může být osoba právnická nebo stát, jde-li o poškození velkého rozsahu. Na rozdíl od ostatních typů kriminality je tedy typické, že poškozeným subjektem bývá právnická osoba či stát, přičemž klíčovým znakem ekologické kriminality je způsobená újma na životním prostředí.⁸ V širším pojetí oběti jsou environmentální trestné činy často vnímány jako trestné činy bez obětí, což vychází z předpokladu, že jedinou obětí je pouze samotné životní prostředí, které se nemůže verbálně projevit, oznámit vzniklou újmu ani se domáhat ochrany svých práv. V důsledku tohoto vnímání jsou trestné činy proti životnímu prostředí nezřídka považovány za méně závažné než jiné druhy kriminality, přičemž priorita je často kladena na postih trestné činnosti proti životu, zdraví nebo majetku.⁹

Nízká míra kriminální citlivosti vůči tomuto druhu trestné činnosti se neprojevuje pouze u veřejnosti, ale rovněž u policistů, státních zástupců i soudců. K účinné prevenci může přispět zejména snižování latence této kriminality, rychlé a důsledné objasňování případů, postih pachatelů a ukládání přiměřených peněžitých trestů.¹⁰

---

⁸ STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 464–466.

⁹ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 49–50.

¹⁰ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4. s. 398.

3 Právní úprava

Článek 7 Ústavy České republiky říká, že stát má za úkol dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství. Podle článku 35 Listiny základních práv a svobod má každý právo na příznivé životní prostředí, rovněž má každý právo na včasný a úplný přístup k informacím, které se týkají stavu životního prostředí a přírodních zdrojů, a zároveň nikdo nesmí nad míru stanovenou zákonem poškozovat či jinak ohrožovat životní prostředí, přírodní zdroje, druhové bohatství přírody a kulturní památky při výkonu svých práv.¹¹ Důležitým milníkem ochrany životního prostředí bylo zřízení Ministerstva životního prostředí České republiky v prosinci 1989.¹²

Trestněprávní ochranu životního prostředí na národní úrovni je nutné chápat i v mezinárodním kontextu, protože Česká republika od 90. let přistoupila k řadě klíčových mezinárodních úmluv. Environmentální kriminalita představuje závažný globální problém s potenciálně nevratnými dopady na přírodu i lidské životy, a jelikož často přesahuje hranice států, vyžaduje mezinárodní spolupráci a sjednocení postihů.¹³

3.1 Legislativa

Primárními nástroji České republiky ke snížení degradace životního prostředí jsou legislativní nástroje ve formě zákonů a zákonných opatření. Základní normou zakotvenou v právním řádu je zákon o životním prostředí, kde jsou vymezeny základní pojmy, zásady a povinnosti a odpovědnost za porušení povinností při ochraně životního prostředí.

O ochraně přírody konkrétněji pojednává zákon o ochraně přírody a krajiny, který určuje obecné zásady, stanovuje povinnosti při ochraně přírody fyzickým i právnickým osobám, vymezuje orgány ochrany přírody a definuje zvláště chráněná území. Zvláště chráněná území podle tohoto zákona jsou národní parky, chráněné krajinné oblasti, národní přírodní rezervace, přírodní rezervace, národní přírodní památky a přírodní

---

¹¹ ZAHUMENSKÁ, V. *Právo a environmentální problémy*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 211 s. ISBN 978-80-210-7129-2. s. 12–13.

¹² STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 461.

¹³ JANČÁŘOVÁ, I., BAHÝLOVÁ, L., PEKÁREK, M. *Odpovědnost v právu životního prostředí – současný stav a perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 346 s. ISBN 978-80-210-6594-9. s. 136–137.

památky.¹⁴ Sbíрка zákonů obsahuje zákony nejen chránící přírodu obecně ale i její složky. Těmito zákony jsou zákon o vodách, zákon o ochraně ovzduší, zákon o ochraně zemědělského půdního fondu, zákon o lesích nebo zákon o ochraně a využití nerostného bohatství.

Účelem zákona o přecházení ekologické újmy a o její nápravě je uložení povinnosti provádět preventivní nebo nápravná opatření. Uplatňuje přitom principy prevence, naturální restituce, objektivní odpovědnosti a princip „znečišťovatel platí“. Prevence spočívá v povinnosti provozovatele vybraných činností provádět nezbytná preventivní opatření, nést za ně náklady a informovat příslušný orgán. Při způsobené újme mají nápravná opatření a navrácení do původního stavu přednost před náhradou peněžitou, za újmu je odpovědný každý provozovatel, jehož činnost je v příčinné souvislosti se vzniklou škodou. Provozovatel je finančně odpovědný za ekologickou újmu, aby se této odpovědnosti zbavil nebo ji snížil, musí i vzniklou újmu odstranit nebo snížit.¹⁵

Zákon o odpadech určuje povinnosti původců odpadů, osob nakládajících s odpady i státní správy a samosprávy a stanovuje sankce a poplatky. Zákon také podporuje principy oběhového hospodářství a ochrany životního prostředí. Zákon o výrobcích s ukončenou životností upravuje zpětný odběr a recyklaci elektroodpadu, vozidel a dalších výrobků a stanovuje cíle sběru a recyklace. Nakládání s obaly řeší zákon o obalech, který se vztahuje na výrobce, dovozce a distributory.¹⁶

Účelem relativně nového zákona o jednotném environmentálním stanovisku je zrychlení a zjednodušení posuzování stavebních a jiných záměrů, a zároveň zvýšení kvality a komplexnosti tohoto posouzení. Zákon usiluje o odstranění nežádoucí praxe odděleného posuzování jednotlivých složek životního prostředí různými správními orgány.¹⁷

---

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbíрка zákonů České republiky*. 1992. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>>

¹⁵ ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *MŽP: Ekologická újma* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mzp.cz/cz/ekologicka_ujma>.

¹⁶ ČESKO. ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *CIZP: Působnost* [online]. CIZP, © 2026 [cit. 2026-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.cizp.gov.cz/pusobnost>>.

¹⁷ CHLÍBEK, P. *Zákon o jednotném environmentálním stanovisku: zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku - úplná znění vybraných novelizovaných ustanovení: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2024. 264 s. ISBN 978-80-7676-848-2. s. 14.

3.2 Trestněprávní úprava

Trestná činnost proti životnímu prostředí představuje relativně nový fenomén, kterému se trestní zákon speciálně věnuje až od roku 1990, kdy byly do trestního zákona začleněny skutkové podstaty trestných činů ohrožení životního prostředí a poškození životního prostředí. Do té doby bylo poškození životního prostředí možné řešit nepřímo, a to jako trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví. Dne 1. července 2002 byl trestní zákon rozšířen o další skutkové podstaty, a to poškozování lesa těžbou, nakládání s nebezpečnými odpady a neoprávněné nakládání s chráněnými a volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami.¹⁸

Současná trestněprávní úprava systematicky vymezuje trestné činy proti životnímu prostředí v hlavě VIII Trestního zákoníku v ustanoveních § 293–308. Jedná se zejména o trestné činy poškození a ohrožení životního prostředí, poškození vodního zdroje, poškození lesa, neoprávněné vypuštění znečišťujících látek, neoprávněné nakládání s odpady, neoprávněnou výrobu a jiné nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu, neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami, poškození chráněných částí přírody, týrání zvířat, chov zvířat v nevhodných podmínkách, zanedbání péče o zvíře z nedbalosti, pytláctví, neoprávněnou výrobu, držení a jiné nakládání s léčivy a jinými látkami ovlivňujícími užitkovost hospodářských zvířat, šíření nakažlivé nemoci zvířat a šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin.¹⁹

3.2.1 Poškození a ohrožení životního prostředí

Obecným trestným činem v oblasti ochrany životního prostředí je úmyslný trestný čin poškození a ohrožení životního prostředí, včetně jeho nedbalostní formy. Skutková podstata obou těchto trestných činů směřuje k ochraně životního prostředí jako celku i jeho jednotlivých složek. Jedná se o trestné činy poruchové i ohrožovací, jejichž objektivní stránka je poměrně složitá a je vymezena ve dvou základních skutkových podstatách. První skutková podstata může být naplněna alternativně jednáním spočívajícím v poškození nebo ohrožení některé ze složek životního prostředí, přičemž

¹⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4. s. 390.

¹⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Dostupné také z WWW: < <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40> >

tyto složky jsou demonstrativně vymezeny jako půda, voda, ovzduší nebo jiné složky životního prostředí. S ohledem na zásadu subsidiarity trestní represe však samotné poškození či ohrožení nepostačuje k vyvození trestní odpovědnosti. Jednání musí dosahovat určité intenzity stanovené trestním zákoníkem, zejména pokud k poškození nebo ohrožení dojde ve větším rozsahu nebo na větším území, případně způsobem, který může vést k těžké újmě na zdraví nebo ke smrti, anebo pokud odstranění následků vyžaduje značné náklady.

Druhá základní skutková podstata spočívá v úmyslném zvýšení takového poškození či ohrožení složky životního prostředí nebo ve ztížení jeho odvrácení či zmírnění. Pachatel by se obou skutkových podstat dopustil například tehdy, pokud by nejprve způsobil poškození nebo ohrožení některé složky životního prostředí a následně by bránil jiným osobám v jeho odvrácení nebo zmírnění.

3.2.2 Složky životního prostředí

Ve vztahu speciality k obecnému trestnému činu poškození a ohrožení životního prostředí vystupují skutkové podstaty trestných činů zaměřených na ochranu jednotlivých složek, zejména trestné činy poškození vodního zdroje, poškození lesa, neoprávněné vypuštění znečišťujících látek, neoprávněného nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami a poškození chráněných částí přírody.

Skutková podstata trestného činu poškození vodního zdroje je naplněna tehdy, pokud se jednání týká vodního zdroje s vymezeným ochranným pásmem a dosahuje takové intenzity, že vede k jeho zániku nebo k podstatnému oslabení důvodu jeho ochrany. Trestní zákoník pojem vodní zdroj nedefinuje, jeho vymezení je obsaženo v zákoně o vodách. Dalším trestným činem souvisejícím s ochranou vodních zdrojů je neoprávněné vypuštění znečišťujících látek. Trestné jednání spočívá ve vypuštění nebo v nezabránění vypuštění ropných, jedovatých, kapalných či jiných znečišťujících látek z lodi nebo jiného námořního plavidla v rozporu s mezinárodní smlouvou.²⁰

Trestný čin poškození lesa spočívá ve vzniku rozsáhlé holiny nebo v podstatném poškození lesního porostu, k němuž dojde těžbou či jinou činností prováděnou v rozporu s právními předpisy, převážně v rozporu s lesním zákonem. Aby byla skutková podstata

---

²⁰ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 172–176.

naplněna, musí mít vzniklá škoda určitou intenzitu, která je posuzována podle rozsahu holiny nebo velikosti poškozené lesní plochy jako celku.²¹ Pokud někdo poškodí nebo zničí památný strom, významný krajinný prvek, jeskyni, zvláště chráněné území, evropsky významnou lokalitu nebo ptačí oblast tak, že tím zanikne nebo je významně oslaben důvod pro jejich ochranu, dopustí se tím trestného činu poškození chráněných částí přírody.²²

Neoprávněné nakládání s chráněnými volně žijícími živočichy a planě rostoucími rostlinami, včetně jeho nedbalostní formy, se dělí na dvě základní skutkové podstaty. První se zaměřuje na ochranu zvláště chráněných druhů živočichů, rostlin a exemplářů chráněných druhů obecně, druhá se týká ochrany silně nebo kriticky ohrožených druhů, jejich exemplářů, které jsou přímo ohroženy vyhubením či vyhynutím. Trestné jednání spočívá v usmrcení, zničení, poškození, odejmutí z přírody, zpracování, dovozu, vývozu, provázení, přechovávání, nabízení, zprostředkování či opatření sobě nebo jinému v rozporu s právními předpisy. Zákon o ochraně přírody a krajiny vymezuje pojmy „zvláště chráněná rostlina“ a „zvláště chráněný živočich“, zatímco pojem „exemplář“ je vysvětlen v Úmluvě o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.²³

3.2.3 Zdroje ohrožení

Oblast ochrany před zdroji ohrožení zahrnuje opatření proti odpadům a látkám poškozujícím ozónovou vrstvu. Trestný čin neoprávněného nakládání s odpady se skládá ze dvou skutkových podstat. První z nich spočívá v přepravě odpadu přes státní hranice bez oznámení či souhlasu příslušného orgánu, nebo v případě podání oznámení či žádosti o souhlas obsahují tyto dokumenty nepravdivé či zkreslené údaje, případně zamlčení důležitých informací. Druhá skutková podstata vyžaduje přímé poškození nebo ohrožení životního prostředí a spočívá v ukládání, odkládání, přepravě či jiném nakládání s odpady v rozporu s právními předpisy. K naplnění skutkové podstaty musí být splněny dvě kumulativní podmínky, jednání musí způsobit poškození nebo ohrožení životního prostředí a k odstranění následků takového poškození nebo ohrožení musí být nutné

---

²¹ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 176–178.

²² ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Dostupné také z WWW: < <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40> >

²³ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 178–180.

vynaložit značné finanční prostředky. Trestní zákoník se při těchto trestných činech zaměřuje především na samotné ohrožení životního prostředí, nikoli na formální klasifikaci druhu odpadu. Nebezpečné vlastnosti odpadu však představují okolnost, která může vést k uložení vyšší trestní sazby.

Trestný čin neoprávněné výroby a nakládání s látkami poškozujícími ozonovou vrstvu zahrnuje výrobu, dovoz, vývoz, uvádění na trh nebo jiné způsoby nakládání s těmito látkami v rozporu s právními předpisy. Trestnost se vztahuje i na samotné neoprávněné nakládání, přičemž není nutné, aby došlo k přímému poškození, protože již samotné nakládání s látkou představuje významné ohrožení životního prostředí.²⁴

3.2.4 Ochrana zvířat

Nedílnou součástí životního prostředí jsou zvířata, a i jejich ochranou se zabývá trestní zákoník. Ačkoliv jsou z právního hlediska do jisté míry považována za věci, zákon jim přesto poskytuje ochranu vyplývající z jejich zvláštní povahy. Skutková podstata trestného činu týrání zvířat je naplněna, pokud dochází k týrání zvířete v intenzitě, která je zákonem vymezena jako surové nebo trýznivé jednání. Pokud skutek této intenzity nedosahuje, spadá do oblasti správního práva. Při posuzování, zda jednání představuje týrání, se vychází ze zákona na ochranu zvířat proti týrání. Pachatelem činu nemusí být pouze vlastník zvířete, ale jakákoli osoba, která zvířeti ubližuje.

Reakcí na případy tzv. množíren byl trestní zákoník doplněn o trestný čin chovu zvířat v nevhodných podmínkách. Skutková podstata spočívá v chovu většího počtu zvířat v podmínkách, které ohrožují jejich život nebo způsobují značné utrpení. Druhá skutková podstata se týká chovu zvířat v nevhodných podmínkách za účelem obchodu nebo zisku, pokud přitom dochází k ohrožení života zvířat nebo způsobení značného utrpení.

Pokud někdo zanedbá péči o zvíře do té míry, že mu způsobí trvalé následky na zdraví nebo smrt, dopustí se trestného činu zanedbání péče o zvíře z nedbalosti. Subjektem tohoto činu může být pouze vlastník zvířete nebo osoba, která je povinna se o zvíře starat.

---

²⁴ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 184–187

Trestný čin pytláctví je v trestním zákoníku vymezen velmi široce, neboť chrání nejen zvířata, ale také majetek a lidské zdraví tím, že brání uvádění nezkontrolovaného masa na trh. Kritériem je hodnota lovené zvěře nebo ryb, která musí být nikoliv nepatrná. Trestné jednání nastává již samotným lovením, pro naplnění skutkové podstaty není nutné, aby byla zvěř skutečně ulovena. Pojem zvěř je blíže specifikován v zákoně o myslivosti.

3.2.5 Zemědělské a živočišné zdroje

Spíše než na přímou ochranu přírody se činy neoprávněné výroby, držení a jiného nakládání s léčivy a látkami ovlivňujícími užitek hospodářských zvířat, šíření nakažlivých nemocí zvířat a šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin zaměřují na hospodářské aspekty využívání přírody. Tyto činy se svým objektem nacházejí na pomezí trestných činů proti životnímu prostředí a trestných činů obecně nebezpečných.

Neoprávněná výroba, držení a jiné nakládání s léčivy a látkami ovlivňujícími užitek hospodářských zvířat spočívá v podání těchto látek zvířatům za účelem zvýšení jejich užitečnosti a dosažení vyššího finančního zisku. Takové jednání ohrožuje nejen zdraví zvířat, ale i lidské zdraví.

Trestný čin šíření nakažlivé nemoci zvířat spočívá v jednání, které způsobí nebo zvýší riziko zavlečení či šíření nakažlivé nemoci mezi zvířaty v zájmových chovech, hospodářských zvířatech nebo volně žijících zvířatech. Trestný čin šíření nakažlivé nemoci a škůdce užitkových rostlin pak zahrnuje jednání, které způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení či šíření nakažlivé nemoci či škůdce mezi užitkovými rostlinami.²⁵

3.3 Přestupky

Kromě trestných činů proti životnímu prostředí se mohou fyzické i právnické osoby dopustit také přestupků, tedy protiprávního jednání, které je společensky škodlivé, ale nedosahuje závažnosti trestného činu. Tyto přestupky se liší zejména mírou způsobené újmy. Účinná ochrana a zvyšování kvality životního prostředí není možná bez jejich důsledného postihování a bez uplatňování správních opatření, jako jsou opatření

---

²⁵ FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9. s. 187–196.

k nápravě zjištěných nedostatků a jejich příčin či omezení, zastavení nebo zákaz škodlivé činnosti.²⁶

Správní trestání v oblasti ochrany životního prostředí je v praxi zpravidla efektivnější než trestní postih. Trestní právo sice představuje významný nástroj ochrany, avšak uplatňuje se pouze v nejzávažnějších případech v souladu se zásadou ultima ratio. V České republice je navíc jeho využití v této oblasti stále poměrně omezené, přičemž ochrana životního prostředí je řešena především prostředky správního práva.²⁷

---

²⁶ JELÍNKOVÁ, J., HAVELKOVÁ, S. *Přestupky v praxi orgánů ochrany životního prostředí*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2021. 242 s. ISBN 978-80-7400-839-9. s. 1.

²⁷ FROUZ, J., MOLDAN, B. *Příležitosti a výzvy environmentálního výzkumu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2015. 310 s. ISBN 978-80-246-2667-3. s. 261–262.

4 Institucionální nástroje

Za ochranu životního prostředí v České republice nesou odpovědnost všechny složky státní moci, tedy moc zákonodárná, výkonná i soudní. Přímá odpovědnost je však svěřena zejména státním orgánům, ministerstvům, orgánům územní samosprávy a rovněž některým zvláštním institucím.²⁸ Ústředním orgánem pro ochranu životního prostředí je Ministerstvo životního prostředí, které vykonává státní správu v oblasti ochrany přírody a krajiny, odpadového hospodářství a ekologické politiky.²⁹

Do působnosti Ministerstva životního prostředí nespádají ty složky životního prostředí, jejichž správa je zákonem svěřena jiným orgánům státní správy. Ministerstvo zemědělství je příslušné zejména v oblasti vodního hospodářství, zemědělství, lesního hospodářství, rybářství a myslivosti, s výjimkou území národních parků. Ministerstvo pro místní rozvoj je klíčovým orgánem v oblasti územního plánování a stavebního řízení, které mají zásadní dopad na všechny složky životního prostředí. Ministerstvo zdravotnictví vykonává svou působnost zejména v oblasti hygieny, ochrany veřejného zdraví, lázeňství a ochrany přírodních léčivých zdrojů. V součinnosti s Ministerstvem životního prostředí se Ministerstvo průmyslu a obchodu podílí na výkonu státní správy v oblasti surovinové politiky a nakládání s nerostným bohatstvím, zejména při těžbě a zpracování energetických a dalších nerostných zdrojů. Významnou místní a věcnou odpovědnost mají rovněž orgány regionální a místní samosprávy, které hrají klíčovou roli při rozhodování o otázkách týkajících se životního prostředí.³⁰

4.1 Hlavní orgány ochrany životního prostředí

Mezi hlavní orgány ochrany životního prostředí, jak již bylo uvedeno, patří ministerstva, zejména Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo zdravotnictví a Ministerstvo průmyslu a obchodu. Dále sem patří Česká inspekce životního prostředí a obecní zastupitelstva

---

²⁸ CHMELÍK, J. *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení: vysokoškolská učebnice*. Praha: Linde, 2005. 215 s. ISBN 80-7201-543-5. s. 16.

²⁹ ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *MŽP: Ministerstvo životního prostředí* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z WWW: <<https://mzp.gov.cz/cz/ministerstvo>>.

³⁰ CHMELÍK, J. *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení: vysokoškolská učebnice*. Praha: Linde, 2005. 215 s. ISBN 80-7201-543-5. s. 16.

na všech úrovních. Součinnost všech těchto institucí s Policií České republiky je nezbytná pro účinné odhalování a vyšetřování environmentální kriminality.

4.1.1 Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí je orgánem státní správy odpovědným zejména za ochranu přirozené akumulace vod, vodních zdrojů a jakosti povrchových i podzemních vod, ochranu ovzduší, ochranu přírody a krajiny a ochranu zemědělského půdního fondu. Do jeho působnosti dále náleží výkon státní geologické služby, ochrana horninového prostředí včetně nerostných zdrojů a podzemních vod, provádění geologických prací a ekologický dohled nad těžební činností. Orgán rovněž zajišťuje oblast odpadového hospodářství, posuzování vlivů činností a jejich důsledků na životní prostředí, včetně přeshraničních vlivů, výkon státní správy v oblasti myslivosti, rybářství a lesního hospodářství na území národních parků a tvorbu a realizaci státní ekologické politiky.³¹

Ministerstvu náleží kompetence a pravomoci v oblasti ochrany životního prostředí a legislativní role, která zahrnuje přípravu návrhů zákonů, návrhů nařízení vlády a vydávání vyhlášek ministerstva k provedení zákonů. Ministerstvo rovněž funguje jako odvolací orgán 2. stupně proti rozhodnutím vydaným ve věcech životního prostředí Českou inspekcí životního prostředí, krajskými úřady, Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR a správami národních parků. V některých oblastech, například v kompetencích týkajících se geologického průzkumu a ochrany nerostného bohatství, působí ministerstvo rovněž jako orgán 1. stupně.³²

4.1.2 Česká inspekce životního prostředí

Významným orgánem státní správy v oblasti životního prostředí, podřízeným Ministerstvu životního prostředí, je Česká inspekce životního prostředí. Jedná se o orgán s celorepublikovou působností vykonávající činnost kontrolní, nápravnou a sankční. Kontroluje právnické a fyzické osoby při výkonu jejich podnikatelské činnosti, zda dodržují právní předpisy a rozhodnutí vydaná na jejich základě, a zároveň má kontrolní pravomoc vůči jiným orgánům veřejné správy, s výjimkou ústředních orgánů v oblasti

---

³¹ ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. MŽP: *Ministerstvo životního prostředí* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.mzp.gov.cz/cz/ministerstvo/ministerstvo>>.

³² TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. 279 s. ISBN 978-80-247-5464-2. s. 50.

ochrany přírody a krajiny. Inspekce má pravomoc ukládat nápravná opatření k odstranění zjištěných nedostatků, odebrat protiprávně držené jedince zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů a zabavovat neoprávněně dovezené nebo držené exempláře. V případě zjištění nedostatků při kontrolách inspekce ukládá pokuty právníkům i fyzickým osobám za správní delikty spáchané při výkonu podnikatelské činnosti. Mezi významná opatření, která inspekce může provést, patří omezení, zastavení nebo zákaz provozu či jiné činnosti, která závažně ohrožuje nebo poškozují životní prostředí.³³

Česká inspekce životního prostředí v oblasti ochrany přírody působí podle zákona o ochraně přírody a krajiny z roku 1992 a její činnost je zaměřena na několik klíčových oblastí. V oblasti ochrany lesa má za úkol předcházet ohrožování a poškozování lesních ekosystémů, zejména v souvislosti s těžbou, dopravou dříví a ochranou přírodě blízkého hospodaření podporujícího rozmanitou věkovou, prostorovou a druhovou strukturu lesa a biodiverzitu. Inspekce zjišťuje škody a nedostatky v lese, určuje jejich příčiny a osoby odpovědné za jejich vznik, vyžaduje nápravu a kontroluje plnění uložených opatření. Činnost v ochraně lesa se řídí zákonem o lesích a zákonem o ochraně přírody a krajiny. Současně ochrana ovzduší zahrnuje péči o čistotu vzduchu, klimatický systém a ozonovou vrstvu Země. Provádí se podle zákona o ochraně ovzduší a evropských předpisů o látkách poškozujících ozón a skleníkových plynech. Inspekce kontroluje zejména stacionární zdroje znečištění, analyzuje poléťavý prach, polycyklické uhlovodíky a ozón a její činnost je integrována tak, aby zároveň chránila ovzduší, klima i ozonovou vrstvu.

Oddělení odpadového hospodářství kontroluje dodržování předpisů o odpadech, výrobcích s ukončenou životností a obalech, zatímco oddělení podpory inspekční činnosti chemické bezpečnosti zajišťuje chemickou bezpečnost, odběr vzorků a jejich laboratorní analýzy a dálkový průzkum Země. Využívá bezpilotní systémy při kontrolách v ochraně lesa, přírody a odpadového hospodářství, sleduje vývoj techniky a vědy a poskytuje odbornou pomoc inspektorům. V oblasti ochrany vod inspekce kontroluje dodržování předpisů při vypouštění odpadních vod do povrchových a podzemních vod, provozu čistíren odpadních vod a ochraně vod před znečištěním z průmyslu a zemědělství. Inspekce eviduje havárie závadných látek a spolupracuje s vodoprávními úřady. Má

---

³³ TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. 279 s. ISBN 978-80-247-5464-2. s. 55.

pravomoc ukládat nápravná opatření a kontrolovat dodržování zákona o prevenci závažných havárií, včetně koordinace činnosti dalších kontrolních orgánů.³⁴

4.1.3 Obecní zastupitelstva

Obecní zastupitelstva na všech úrovních zajišťují dodržování zákonů a právních předpisů na svém území, včetně vydávání ekologických povolení pro místní zdroje emisí a ochrany vod, správy komunálního odpadu, jeho sběru, třídění a ukládání. Dále nesou odpovědnost za plánování místního rozvoje a zpracování územního plánu.

4.2 Policie České republiky

Podle zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, je Policie České republiky jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem. Slouží veřejnosti a jejím hlavním úkolem je chránit bezpečnost osob a jejich majetku, chránit veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly vyplývající z trestního řízení a vykonávat další činnosti v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku, které jí ukládají právní předpisy, přímo použitelné akty Evropské unie nebo mezinárodní smlouvy tvořící součást právního řádu České republiky.

Charakter Policie České republiky jako bezpečnostního sboru spočívá mimo jiné v tom, že služební vztahy mezi jednotlivými příslušníky navzájem i mezi příslušníky a Policií České republiky se řídí zvláštním právním předpisem, konkrétně zákonem o služebním poměru. Jednotnost sboru se projevuje především ve způsobu stanovení kompetencí Policie ČR a oprávnění příslušníků. Ozbrojenost pak spočívá v přidělení služební střelné zbraně všem příslušníkům.³⁵

4.2.1 Motivy ekologické kriminality

Motivy ekologické kriminality mohou být různého charakteru. Mezi nejtypičtější patří zjištění, kdy pachatel usiluje o snížení nákladů spojených s likvidací či omezením nebezpečných nebo jinak škodlivých odpadů jejich odkládáním do nevhodných či

---

³⁴ ČESKO. ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. CIZP: Působnost [online]. CIZP, © 2026 [cit. 2026-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.cizp.gov.cz/pusobnost>>.

³⁵ HABICH, L., HEŘMAN, R. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 7. 2024. 2. vyd.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2024. 307 s. ISBN 978-80-7251-559-2. s. 21–24.

nezabezpečených lokalit, úspory při provozu technologických či čistících zařízení, neoprávněné vypouštění pohonných hmot z cisteren, krádeže pohonných hmot nebo nepovolené kácení rozsáhlých lesních ploch. Dalším motivem může být konkurenční boj, msta či zlovolnost, kdy pachatel úmyslně ničí výsledky činnosti jiných hospodářských subjektů s cílem jejich ekonomického oslabení, přičemž tato jednání mohou zároveň způsobit závažné ekologické škody na životním prostředí.

4.2.2 Stopy ekologické kriminality

Mezi materiální stopy řadíme věcné důkazy, listinné důkazy a stopy na nosičích informací. Věcné důkazy představují materiální stopy, které se zajišťují zpravidla při ohledání místa ekologické mimořádné události. Různé druhy listin, jejichž obsah souvisí s ekologickou mimořádnou událostí nebo osobami odpovědnými za ekologickou mimořádnou událost jsou listinnými důkazy. Všechny dosud známé nosiče, které jsou využívány pro přenos informací souvisejících s ekologickou mimořádnou událostí nebo s osobami odpovědnými za tuto událost, nesou stopy na nosičích informací.

Nositeli stop ve vědomí jsou především osoby, které byly ekologickou událostí poškozeny, byly na ni upozorněny, nebo se podílely na organizaci, plánování či realizaci trestné činnosti proti životnímu prostředí. Patřit sem mohou také osoby zapojené do výroby, přepravy, skladování či likvidace nebezpečných látek. Dále se jedná o osoby, které poskytovaly informace o ekologicky nebezpečných aktivitách jiným osobám, prozradily důvěrné informace využité při spáchání trestného činu, nebo se podílely na likvidaci, padělání či utajování důkazů týkajících se ekologické trestné činnosti.³⁶

4.2.3 Podněty k vyšetřování

Kriminalita proti životnímu prostředí se vyznačuje vysokou mírou latence, protože její následky se často neprojeví okamžitě po spáchání činu, což přispívá k tomu, že zůstává dlouhou dobu neodhalena. Naopak nedbalostní činy se obvykle projeví okamžitě, a proto jsou jejich důsledky zřejmé a snadno zaznamatelné. Obě formy tak determinují charakter podnětů k vyšetřování, přičemž jedním z nich je oznámení ze strany občanů. V těchto případech se zpravidla jedná o nedbalostní jednání, ke kterému dochází

---

³⁶ STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 466–468.

při provozu výrobních jednotek nebo technických zařízení, případně při přepravě nebezpečných látek, a to v důsledku porušení technických norem nebo právních předpisů.

Dalšími osobami, které mohou učinit oznámení o ekologické události, jsou poškození, kteří zpravidla uvádějí konkrétní údaje o poškození životního prostředí, popisují okolnosti, za nichž k němu došlo, a často rovněž vyslovují podezření na původce této události. Kvalifikovaná oznámení podávají kontrolní a revizní orgány; tato oznámení zpravidla obsahují souhrn zjištěných skutečností, které byly těmito orgány zjištěny a které mohou vést k identifikaci konkrétního původce ekologické mimořádné události.

U latentních a cíleně skrývaných forem ekologické kriminality hrají klíčovou roli poznatky získané operativní činností Policie České republiky. Při jejich odhalování a objasňování jsou využívány dostupné operativní metody, technické prostředky i odborné kapacity Policie České republiky. Tato činnost probíhá v úzké součinnosti s dalšími útvary Policie České republiky, Celní správou a příslušnými orgány státní správy a samosprávy, což přispívá k efektivnějšímu zjišťování a dokumentování ekologické trestné činnosti.

Ostatní druhy podnětů k zahájení šetření tvoří anonymní oznámení a informace zveřejněné v médiích. Tyto podněty mohou upozorňovat na možnou trestnou činnost proti životnímu prostředí, zpravidla však neobsahují dostatek konkrétních a ověřitelných informací. Proto je nezbytné, aby byly vždy důkladně prověřeny vlastní činností orgánů činných v trestním řízení. Nezřídka se přichází na informace o ekologické kriminalitě při vyšetřování jiné trestné činnosti.³⁷

4.2.4 Počáteční úkony

Počáteční úkony vycházejí z aktuální vyšetřovací situace. Mezi možné počáteční úkony patří zejména ohledání místa činu a osob, zadržení a otevření zásilky, domovní prohlídka a prohlídka jiných prostor, vydání a odnětí věci, využití operativně pátracích prostředků, odposlech a záznam telekomunikačního provozu, vypracování odborných posudků z různých oborů, vyžadování informací od státních orgánů či institucí, výsledky osob nebo zajištění bankovních údajů.

---

³⁷ STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 466–468.

Prostřednictvím těchto úkonů jsou zajišťovány jak materiální stopy, tak stopy ve vědomí osob, čímž vznikají důkazy v listinné, elektronické či jiné podobě. Prvotní úkony slouží k ověření, zda byl spáchán trestný čin, případně o jaký trestný čin se jedná, a dále ke zjištění totožnosti pachatele a způsobu spáchání skutku. Nezbytnou součástí je pečlivé ohledání místa činu a jeho řádná dokumentace. V další fázi vyšetřování jsou stanovovány vyšetřovací verze, zejména pokud pachatel není znám od počátku, přičemž jsou shromažďovány informace o možném pachateli, prováděno typování podezřelých a zjišťován jejich motiv. Významnou roli při objasňování počátečních okolností případu hraje spolupráce se státními orgány a orgány územní samosprávy. Ke stanovení rozsahu škody, míry poškození nebo ohrožení životního prostředí je nezbytné vyžádat odborná vyjádření nebo znalecké posudky.

Trestní řád u úmyslných trestných činů připouští v odůvodněných případech použití operativně pátracích prostředků. V rámci vyšetřování environmentální kriminality je možné využít odposlech a záznam telekomunikačního provozu, a to v souladu s mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky. Podmínkou jejich použitelnosti je však striktní dodržení zákonného postupu, neboť v opačném případě nelze takto získané důkazy použít v soudním řízení, což může vést až ke zproštění obžaloby. Stejný důraz na dodržování trestního řádu platí i při provádění domovní prohlídky a prohlídky jiných prostor, aby získané důkazy neztratily svou procesní hodnotu.³⁸

4.2.5 Vyšetřovací verze, organizace a plánování vyšetřování

Vzhledem k výrazným specifikům a složitosti environmentální kriminality je pro řádné zadokumentování případu a zjištění všech jeho okolností nezbytné pečlivé plánování jednotlivých vyšetřovacích úkonů. Správná organizace činnosti je důležitá jak pro zpracovatele případu, tak pro metodické vedení ze strany nadřízeného pracovníka a dozor státního zástupce. V průběhu vyšetřování jsou stanovovány vyšetřovací verze týkající se pachatele, způsobu spáchání trestného činu, formy zavinění a případně i motivu. Podle povahy trestného činu se verze k pachateli odvíjejí zejména od zjištění, kdo měl k místu činu přístup, kdo mohl manipulovat s relevantními předměty a zda pachatel musel disponovat určitými odbornými znalostmi či dovednostmi. Stanovení

---

³⁸ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUŠ, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4. s. 396–397.

verze k pachateli úzce souvisí s určením možného motivu a současně je nezbytné posoudit otázku zavinění, zejména zda si pachatel byl vědom toho, že svým jednáním porušuje právní předpisy.³⁹

Je rovněž nezbytné vytvářet specializované vyšetřovací týmy s účastí odborníků na ochranu životního prostředí. Stejně jako u složitých případů hospodářského charakteru je i zde kladen důraz na vysokou kvalitu plánovacích aktů, přičemž celý proces plánování a organizace vyšetřování musí být koncipován individuálně a konkrétně, s ohledem na dynamiku případu, jeho reálné možnosti, časovou naléhavost a aktuálnost zjišťovaných skutečností.⁴⁰

4.2.6 Následné úkony

Aby bylo možné zahájit trestní stíhání konkrétní osoby, musí policejní orgán disponovat převážnou částí dostupných informací a důkazů. V této fázi by již měly být provedeny prohlídky, vyhotoveny znalecké posudky a vyslechnuty všechny osoby významné pro trestní řízení. Klíčovým úkonem následné etapy je výslech obviněného a provedení finančního šetření vztahujícího se k jeho osobě. Na výslech obviněného je nezbytné se důkladně připravit, předem formulovat otázky a shromáždit důkazy směřující k vyvrácení jeho výpovědi. Za účelem zajištění výnosů z trestné činnosti a zjištění majetkových poměrů obviněného se provádí finanční šetření, v jehož rámci jsou zjišťovány informace o bankovních účtech a majetku. Podle trestního řádu mohou být zajištěny peněžní prostředky, nemovitosti i jiné věci náhradní hodnoty.⁴¹

Pro policejní orgán je nezbytné důkladně se seznámit s odbornými poznatky z oblasti ochrany životního prostředí a vzhledem ke složitosti této problematiky je nutná úzká spolupráce s odborníky v oboru, experty a soudními znalci.⁴²

---

³⁹ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4. s. 396–397.

⁴⁰ STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 471.

⁴¹ KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování*. 2. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4. s. 397.

⁴² STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1. s. 471.

5 Empirická část

Empirická část navazuje na teoretická východiska uvedená v předchozích kapitolách a zaměřuje se na praktické zkoumání environmentální kriminality v podmínkách České republiky. Jejím hlavním cílem je analyzovat vývoj této specifické oblasti trestné činnosti, identifikovat její základní trendy a poukázat na vybrané problémy spojené s jejím odhalováním a postihováním.

V rámci této části jsou využity dostupné statistické údaje orgánů státní moci a současně jsou analyzována vybraná rozhodnutí soudů, která ilustrují konkrétní projevy environmentální kriminality v praxi. Kombinace kvantitativního přístupu a kvalitativního přístupu umožňuje komplexnější pohled na danou problematiku.

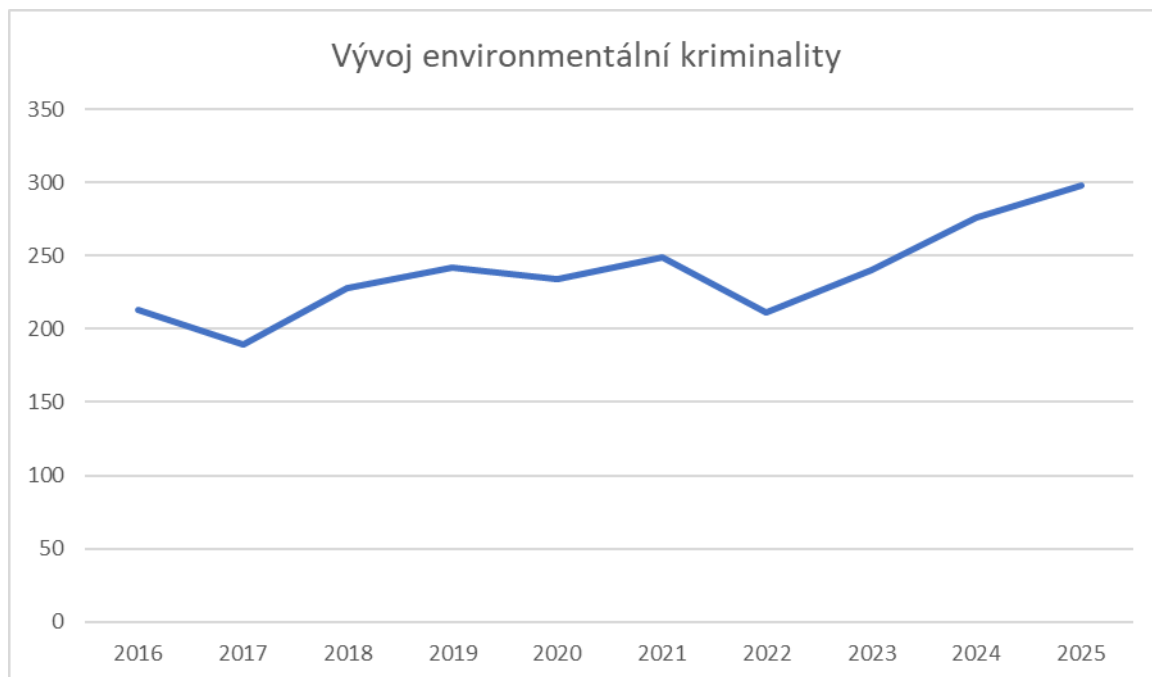
Empirická část je strukturována do dvou hlavních podkapitol. Nejprve je pozornost věnována vývoji environmentální kriminality v čase, následně jsou prostřednictvím případových studií analyzovány konkrétní formy této trestné činnosti a jejich právní posouzení.

5.1 Vývoj environmentální kriminality

V rámci praktické části práce byl analyzován vývoj environmentální kriminality v České republice v období let 2016–2025. Data byla získána ze statistických přehledů Policie České republiky, konkrétně z podrobných sestav kriminality dle takticko-statistické klasifikace. Vzhledem k tomu, že statistiky Policie České republiky jsou vedeny kumulativním způsobem, byly pro účely této analýzy využity vždy údaje za měsíc prosinec, které představují celkové roční hodnoty.

Do analýzy byly zahrnuty vybrané trestné činy, které mají vztah k ochraně životního prostředí, zejména neoprávněné nakládání s odpady, poškození lesa, poškození a ohrožení životního prostředí a týrání zvířat. Na základě těchto dat byl vytvořen graf znázorňující vývoj počtu těchto trestných činů v čase.

Graf 1: Vývoj environmentální kriminality

Zdroj: vlastní šetření

Z analyzovaných údajů vyplývá, že environmentální kriminalita v České republice v daném období nevykazuje zcela lineární vývoj, ale spíše kolísavý trend s celkovou tendencí růstu. V počáteční fázi sledovaného období, konkrétně mezi lety 2016 a 2017, dochází k poklesu počtu evidovaných trestných činů z 213 na 189 případů. Tento pokles může být způsoben jak reálným snížením kriminality, tak i změnami v evidenci či prioritizaci jednotlivých typů trestné činnosti.

V následujících letech, zejména v období 2018 až 2019, je patrný postupný nárůst environmentální kriminality, kdy počet případů dosahuje hodnoty 242. Tento trend může naznačovat zvýšenou aktivitu orgánů činných v trestním řízení, případně rostoucí počet protiprávních jednání v oblasti ochrany životního prostředí. V roce 2020 dochází k mírnému poklesu, který však nelze interpretovat jako zásadní změnu trendu.

Za významné lze považovat období let 2021 a 2022, kdy dochází nejprve k nárůstu a následně k poklesu počtu evidovaných trestných činů. Pokles v roce 2022 může souviset s dozníváním mimořádných opatření spojených s pandemií COVID-19, která mohla ovlivnit jak samotnou kriminalitu, tak i její odhalování a evidenci.

Od roku 2023 je však patrný výrazný nárůst environmentální kriminality, který pokračuje i v následujících letech. V roce 2024 dosahuje počet evidovaných případů 276

a v roce 2025 dokonce 298. Tento vývoj představuje nejvyšší hodnoty za celé sledované období a signalizuje významnou změnu v dynamice této trestné činnosti.

Při porovnání počátku a konce sledovaného období je zřejmé, že došlo k celkovému nárůstu environmentální kriminality. Zatímco v roce 2016 bylo evidováno 213 trestných činů, v roce 2025 se jednalo již o 298 případů, což představuje nárůst o přibližně 40 %. Tento trend lze interpretovat jako důkaz rostoucího významu environmentální problematiky v rámci trestního práva.

Zvýšení počtu evidovaných trestných činů však nemusí nutně znamenat pouze zhoršení stavu životního prostředí. Naopak může být výsledkem efektivnější činnosti Policie České republiky, lepší spolupráce s dalšími institucemi, jako je například Česká inspekce životního prostředí, a vyšší informovanosti veřejnosti, která vede k častějším oznámením podezřelých aktivit.

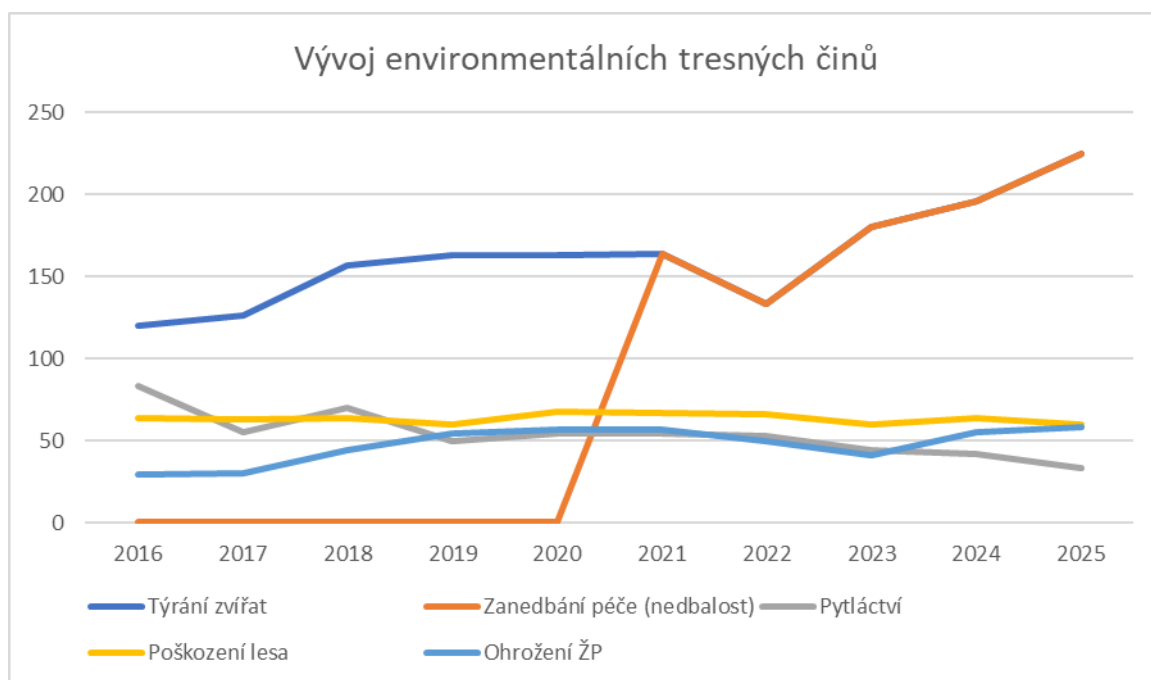
Na druhou stranu nelze zcela vyloučit ani reálný nárůst protiprávního jednání v této oblasti, a to zejména v souvislosti s ekonomickými tlaky, rostoucími náklady na legální nakládání s odpady nebo nedostatečnou prevencí. Environmentální kriminalita bývá často motivována snahou o finanční zisk, což může vést k nelegálnímu ukládání odpadu nebo jiným formám poškozování životního prostředí.

Z dlouhodobého hlediska lze konstatovat, že environmentální kriminalita představuje specifickou oblast trestné činnosti, která klade zvýšené nároky na odbornost a specializaci policie. Vyšetřování těchto případů je často spojeno s nutností využití znaleckých posudků a spolupráce s odbornými institucemi, což může celý proces prodlužovat a komplikovat.

Na základě provedené analýzy lze uzavřít, že environmentální kriminalita v České republice vykazuje v posledních letech rostoucí tendenci, přičemž tento vývoj je pravděpodobně ovlivněn kombinací faktorů, mezi které patří jak reálný stav kriminality, tak i změny v přístupu k jejímu odhalování a evidenci. Tento trend zároveň potvrzuje potřebu věnovat této oblasti zvýšenou pozornost ze strany orgánů činných v trestním řízení.

Pro hlubší analýzu environmentální kriminality byl vytvořen graf znázorňující vývoj jednotlivých vybraných trestných činů v období let 2016–2025.

Graf 2: Vývoj environmentálních trestných činů

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu je zřejmé, že dominantní složkou environmentální kriminality je dlouhodobě trestný čin týrání zvířat. Tento trestný čin vykazuje v průběhu celého sledovaného období rostoucí trend. Zatímco v roce 2016 bylo evidováno 120 případů, v roce 2017 již 126 případů a v roce 2018 došlo k výraznějšímu nárůstu na 157 případů. V následujících letech se počet těchto trestných činů pohyboval na hodnotách 163 případů v letech 2019 a 2020, následně 164 případů v roce 2021. V roce 2022 došlo k poklesu na 133 případů, avšak v dalších letech byl opět zaznamenán nárůst, konkrétně na 180 případů v roce 2023, 196 případů v roce 2024 a až na 225 případů v roce 2025. Tento dlouhodobý vývoj potvrzuje, že se jedná o nejvýznamnější složku environmentální kriminality.

Při interpretaci dat je však nutné zohlednit také metodické aspekty statistického vykazování. V průběhu sledovaného období dochází ke změně ve způsobu evidence trestných činů souvisejících s ochranou zvířat. Od roku 2020, resp. zřetelněji od roku 2021, se ve statistických přehledech začíná objevovat trestný čin zanedbání péče o zvíře z nedbalosti. Nejedná se však o nově vzniklou skutkovou podstatu, neboť ta je upravena již v § 303 trestního zákoníku č. 40/2009 Sb., ale spíše o změnu jeho statistické viditelnosti či aplikační praxe.

Z dostupných dat je patrné, že hodnoty tohoto trestného činu jsou v některých letech shodné s hodnotami trestného činu týrání zvířat, například v letech 2021 až 2025,

což naznačuje, že nejde o zcela oddělené kategorie, ale spíše o odlišný způsob klasifikace či členění jedné skupiny trestné činnosti. Tato skutečnost může souviset se změnou metodiky statistického vykazování nebo s detailnějším rozlišením jednotlivých forem protiprávního jednání.

Další významnou kategorií je pytláctví, které však na rozdíl od týrání zvířat vykazuje spíše klesající nebo stagnující trend. V roce 2016 bylo evidováno 83 případů pytláctví, v roce 2017 již pouze 55 případů. V roce 2018 došlo k mírnému nárůstu na přibližně 70 případů, avšak v následujících letech opět dochází k poklesu, konkrétně na 50 případů v roce 2019 a přibližně 54 případů v roce 2020 a 2021. V dalších letech je patrný spíše sestupný trend, kdy bylo evidováno přibližně 53 případů v roce 2022, 44 případů v roce 2023, 42 případů v roce 2024 a pouze kolem 33 případů v roce 2025.

Trestné činy související s ohrožením a poškozením životního prostředí vykazují kolísavý charakter bez jednoznačného trendu. V roce 2016 bylo evidováno přibližně 29 případů, v roce 2017 30 případů a v roce 2018 došlo k nárůstu na 44 případů. Následně byl zaznamenán další nárůst na 54 případů v roce 2019 a přibližně 57 případů v letech 2020 a 2021. V roce 2022 došlo k poklesu na 50 případů, následně na 41 případů v roce 2023. V roce 2024 byl opět zaznamenán nárůst na 55 případů a v roce 2025 na přibližně 58 případů.

Specifickou kategorií jsou trestné činy související s nakládáním s odpady, které se v analyzovaných datech objevují v omezené míře. To však neznamená, že by tato problematika byla nevýznamná, ale spíše to může poukazovat na její odlišný způsob evidování nebo řešení v rámci správního práva.

Z hlediska celkového vývoje je patrné, že jednotlivé druhy environmentální kriminality se vyvíjejí odlišným způsobem. Zatímco některé typy trestné činnosti, zejména týrání zvířat, vykazují dlouhodobý nárůst, jiné stagnují nebo dokonce klesají. Tento fakt potvrzuje, že environmentální kriminalita není jednotnou kategorií, ale skládá se z různorodých jednání s odlišnou dynamikou.

Tato skutečnost má významné dopady na činnost Policie České republiky. Efektivní boj proti environmentální kriminalitě vyžaduje nejen obecný přehled o jejím vývoji, ale také detailní znalost jednotlivých typů trestné činnosti. Každá z těchto kategorií totiž vyžaduje specifický přístup, odborné znalosti a často i spolupráci s dalšími institucemi.

Na základě provedené analýzy lze konstatovat, že největší výzvou pro orgány činné v trestním řízení je rostoucí počet případů týrání zvířat, který představuje dominantní složku environmentální kriminality. Zároveň je však nutné věnovat pozornost i ostatním formám této trestné činnosti, které mohou mít závažné dopady na životní prostředí.

5.2 Případová studie

V této podkapitole jsou analyzována vybraná rozhodnutí Nejvyššího soudu, která se týkají různých forem environmentální kriminality. Konkrétně se jedná o případy pytláctví, týrání zvířat a neoprávněného nakládání s odpady. Výběr těchto rozhodnutí byl proveden s cílem postihnout různorodost environmentální kriminality a současně poukázat na odlišnosti v jejím dokazování, právní kvalifikaci i ukládání sankcí.

Analýza jednotlivých případů je zaměřena zejména na skutkový děj, právní posouzení věci a význam rozhodnutí pro aplikační praxi. Pozornost je věnována také tomu, jak soudy vykládají jednotlivé znaky skutkových podstat a jaké závěry z jejich rozhodovací činnosti vyplývají pro orgány činné v trestním řízení. Prostřednictvím těchto případových studií lze názorně ukázat, že environmentální kriminalita není jednotným fenoménem, ale zahrnuje široké spektrum jednání s odlišnou povahou i dopady.

5.2.1 Trestný čin pytláctví

Jako první případ environmentální kriminality bylo vybráno rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky týkající se trestného činu pytláctví podle § 304 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník. Tento případ je vhodný zejména z toho důvodu, že se jedná o klasický příklad neoprávněného zásahu do výkonu práva myslivosti, který je v praxi poměrně častý.

Skutkový děj spočíval v tom, že pachatel neoprávněně lovil zvěř bez příslušného oprávnění, čímž zasáhl do práv uživatele honitby. Jednání pachatele bylo kvalifikováno jako trestný čin pytláctví, neboť naplnilo znaky skutkové podstaty spočívající v neoprávněném lovu zvěře. Soud se v daném případě zabýval především otázkou, zda bylo jednání pachatele skutečně neoprávněné a zda byly splněny všechny znaky trestného činu.

V rámci dokazování bylo klíčové prokázání samotného lovu a absence oprávnění k němu. Důkazní situace vycházela zejména z výpovědí svědků, zajištěných stop a dalších důkazních prostředků, které prokazovaly, že pachatel zasahoval do výkonu práva myslivosti bez souhlasu oprávněné osoby. V těchto případech je typické, že dokazování je založeno na nepřímých důkazech, jako jsou stopy na místě činu, svědecké výpovědi nebo nalezené části zvěře.

Nejvyšší soud se ve svém rozhodnutí zabýval také výkladem pojmu „neoprávněný lov“. Dospěl k závěru, že neoprávněným lovem se rozumí jakýkoliv lov prováděný bez odpovídajícího oprávnění, přičemž není rozhodující pouze formální absence povolení, ale i jednání, které je v rozporu s podmínkami výkonu práva myslivosti. To znamená, že trestného činu pytláctví se může dopustit i osoba, která jinak oprávnění má, avšak jedná v rozporu s jeho podmínkami.

Na základě provedeného dokazování dospěl soud k závěru, že jednání pachatele naplnilo všechny znaky skutkové podstaty trestného činu pytláctví podle § 304 trestního zákoníku. Pachatel byl proto uznán vinným a byl mu uložen trest odnětí svobody. Tento případ tak potvrzuje, že neoprávněný zásah do výkonu práva myslivosti je českým právním řádem považován za závažné protiprávní jednání.

Z hlediska významu pro praxi je tento případ důležitý zejména tím, že upřesňuje výklad pojmu neoprávněného lovu a potvrzuje, že trestní odpovědnost může vzniknout i v situacích, kdy pachatel formálně disponuje určitým oprávněním, avšak překročí jeho rámec. Pro orgány činné v trestním řízení z toho vyplývá nutnost důsledně zkoumat nejen samotnou existenci oprávnění, ale i způsob jeho výkonu.

Tento případ zároveň poukazuje na význam důkazní situace u environmentálních trestných činů. Vzhledem k tomu, že se tyto skutky často odehrávají mimo přímou kontrolu a bez přítomnosti svědků, je nezbytné využívat široké spektrum důkazních prostředků. To klade zvýšené nároky na odbornou připravenost policie a její schopnost spolupracovat s dalšími subjekty, například s mysliveckými orgány.

Trestný čin pytláctví představuje významnou složku environmentální kriminality, přičemž jeho postih je důležitý nejen z hlediska ochrany zvěře, ale i z hlediska ochrany práv subjektů vykonávajících právo myslivosti.

5.2.2 Pytláctví a nakládání se zvěří

Dalším analyzovaným případem je rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky, které se zabývá trestným činem pytláctví podle § 304 trestního zákoníku, a to v širším kontextu nakládání s neoprávněně ulovenou zvěří. Tento případ je významný zejména tím, že rozšiřuje pohled na trestní odpovědnost pachatele i na situace, kdy se pachatel nepodílí přímo na samotném lovu, ale na následném nakládání s ulovenou zvěří.

Skutkový děj spočíval v tom, že pachatelé neoprávněně ulovili zvěř, a následně s ní dále nakládali, přičemž takové jednání zasahovalo do výkonu práva myslivosti. Soud se zabýval otázkou, zda lze trestní odpovědnost za pytláctví vztáhnout i na osoby, které se přímo nepodílely na samotném aktu lovu, ale podílely se na dalších fázích jednání, například na přechovávání či manipulaci s ulovenou zvěří.

Nejvyšší soud dospěl k závěru, že trestný čin pytláctví nelze vykládat restriktivně pouze jako samotný akt lovu. Naopak je nutné jej chápat v širším kontextu jako zásah do výkonu práva myslivosti, který zahrnuje i další jednání bezprostředně související s neoprávněně ulovenou zvěří. Pachatelem tak může být nejen osoba, která zvěř ulovila, ale i ta, která s ní následně neoprávněně nakládá.

Z hlediska dokazování bylo podstatné prokázání souvislosti mezi jednotlivými osobami a neoprávněně ulovenou zvěří. Soud se zabýval otázkou spolupachatelství, přičemž zdůraznil, že pro naplnění této formy trestní součinnosti je nutné prokázat společný úmysl a koordinované jednání jednotlivých pachatelů. V daném případě bylo z provedených důkazů zřejmé, že jednotlivé osoby jednaly ve vzájemné součinnosti a jejich jednání směřovalo ke společnému cíli, tedy neoprávněnému zásahu do výkonu práva myslivosti.

Rozhodnutí je významné také z hlediska ukládání trestů. Soud v daném případě uložil pachatelům podmíněný trest odnětí svobody a zákaz činnosti spočívající ve výkonu práva myslivosti. Tento druh trestu je v případech pytláctví poměrně typický, neboť směřuje přímo k omezení činnosti, v jejímž rámci byl trestný čin spáchán.

Z hlediska praktického významu lze tento případ hodnotit jako důležitý precedens pro výklad trestného činu pytláctví. Potvrzuje, že trestní odpovědnost se nevztahuje pouze na samotný lov zvěře, ale i na další jednání, která s ním bezprostředně souvisejí. Pro

orgány činné v trestním řízení to znamená, že při vyšetřování těchto trestných činů je nutné zkoumat širší okruh jednání a osob, které se na něm mohly podílet.

Tento případ rovněž poukazuje na význam koordinace mezi jednotlivými složkami, které se podílejí na odhalování environmentální kriminality. Vzhledem k tomu, že se na jednání může podílet více osob, je nezbytné důkladně analyzovat jejich vzájemné vztahy a roli každého z nich. To klade zvýšené nároky na dokazování a vyžaduje pečlivé vyhodnocení všech dostupných důkazů.

Trestný čin pytláctví představuje komplexní formu environmentální kriminality, která může zahrnovat různé formy jednání. Výklad Nejvyššího soudu přispívá k jeho širšímu chápání a umožňuje efektivnější postih pachatelů, kteří se na této trestné činnosti podílejí.

5.2.3 Trestný čin týrání zvířat

Dalším analyzovaným případem je rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 4 Tdo 895/2023, které se týká trestného činu týrání zvířat podle § 302 trestního zákoníku. Tento případ je významný zejména tím, že ilustruje problematiku tzv. množiren psů a současně poukazuje na komplexnost dokazování u tohoto typu trestné činnosti.

Skutkový děj spočíval v tom, že obviněná dlouhodobě chovala velké množství psů, přičemž jim nezajišťovala odpovídající životní podmínky. Zvířata byla držena v nevyhovujícím hygienickém prostředí, bez dostatečné péče, což vedlo k jejich strádání. Podle zjištění soudů se jednalo o chov dosahující minimálně desítek až stovek zvířat, která byla vystavena nevhodným podmínkám, nedostatečné výživě a absenci odpovídající veterinární péče.

Na základě těchto skutečností byla obviněná uznána vinnou přečinem týrání zvířat podle § 302 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. b) a odst. 3 trestního zákoníku. Soud jí uložil nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání 18 měsíců a současně rozhodl o propadnutí finančních prostředků získaných prodejem zvířat.

Z hlediska dokazování hrály klíčovou roli zejména listinné důkazy, svědecké výpovědi a obrazová dokumentace, konkrétně fotografie a videozáznamy z místa chovu. Tyto důkazy jednoznačně prokazovaly nevhodné podmínky, ve kterých byla zvířata držena, a umožnily soudu vytvořit ucelený obraz o charakteru jednání obviněné.

Obviněná se proti rozhodnutí bránila prostřednictvím odvolání a následně dovolání, přičemž namítala zejména nesprávné právní posouzení skutku a nedostatečné zohlednění důkazní situace. Nejvyšší soud však její dovolání odmítl jako zjevně neopodstatněné, čímž potvrdil závěry nižších soudů o vině i uloženém trestu.

Z právního hlediska je tento případ významný především tím, že potvrzuje, že trestný čin týrání zvířat nemusí spočívat pouze v aktivním fyzickém násilí, ale může být naplněn i dlouhodobým zanedbáním péče a chovem zvířat v nevhodných podmínkách. Soud zdůraznil, že pro naplnění skutkové podstaty postačuje, pokud jsou zvířata vystavena podmínkám, které vedou k jejich utrpení nebo ohrožení jejich zdraví.

Důležitým aspektem je také posouzení rozsahu jednání, zejména s ohledem na počet chovaných zvířat. V daném případě byl významný právě vysoký počet psů, který zvyšoval intenzitu a závažnost jednání. Tento faktor měl vliv i na právní kvalifikaci skutku podle kvalifikované skutkové podstaty.

Z hlediska praxe orgánů činných v trestním řízení případ ukazuje na význam spolupráce s odbornými institucemi, zejména veterinární správou. Posouzení zdravotního stavu zvířat a podmínek jejich chovu je totiž klíčové pro prokázání naplnění znaků trestného činu. Současně je patrné, že důkazní situace u těchto případů bývá komplexní a vyžaduje kombinaci různých typů důkazů.

Tento případ představuje typický příklad závažné formy environmentální kriminality, která je spojena s dlouhodobým a systematickým porušováním povinností při chovu zvířat. Rozhodnutí Nejvyššího soudu přispívá k výkladu skutkové podstaty trestného činu týrání zvířat a potvrzuje důležitost ochrany zvířat jako významného společenského zájmu.

5.2.4 Neoprávněné nakládání s odpady

Dalším analyzovaným případem je rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 6 Tdo 827/2024, které se týká trestného činu neoprávněného nakládání s odpady podle § 298 trestního zákoníku. Tento případ je významný zejména tím, že zahrnuje přeshraniční přepravu odpadu a současně odpovědnost právnické osoby, což představuje typický znak moderní environmentální kriminality.

Skutkový děj spočíval v tom, že obvinění v rámci podnikatelské činnosti zajistili dovoz odpadního materiálu ze zahraničí, konkrétně se jednalo o přibližně 372 tun drcených pneumatik. Tento odpad byl následně uložen na území České republiky bez příslušného oprávnění a bez dalšího využití. Podle zjištění soudů byl materiál navezen do prostoru (jámy), kde byl pouze uložen, aniž by došlo k jeho zpracování či využití.

Zásadní právní otázkou bylo, zda lze tento materiál považovat za odpad nebo za výrobek určený k dalšímu využití. Obvinění argumentovali tím, že drcené pneumatiky představují materiál využitelný například ve stavebnictví. Nejvyšší soud však tento argument odmítl a zdůraznil, že rozhodující je faktické nakládání s materiálem, nikoli deklarovaný účel. V daném případě bylo prokázáno, že se jednalo o odpad, neboť původní vlastník se jej zbavil a nedošlo k jeho reálnému využití.

Soud dále konstatoval, že samotná mechanická úprava odpadu, například rozdrcení pneumatik, neznamená automaticky jeho přeměnu na výrobek. Pokud není splněn účel využití odpadu, zůstává tento materiál odpadem ve smyslu právních předpisů. V posuzovaném případě navíc nebyly splněny podmínky, za nichž by odpad mohl přestat být odpadem podle příslušné legislativy.

Z hlediska dokazování hrály klíčovou roli zejména kontrolní zjištění České inspekce životního prostředí, fotodokumentace a další listinné důkazy. Tyto důkazy prokazovaly, že odpad byl na místo navezen bez oprávnění a že nebyl nijak dále využíván. Soud rovněž zohlednil skutečnost, že tvrzení obviněných o zamýšleném využití odpadu vznikla až dodatečně a nebyla podložena reálnými kroky směřujícími k jeho využití.

V rámci právního posouzení soud zdůraznil, že trestný čin neoprávněného nakládání s odpady podle § 298 trestního zákoníku může být naplněn i v případě, kdy pachatel odpad pouze přepraví nebo uloží bez příslušného povolení. Není tedy nutné, aby došlo k přímému poškození životního prostředí, postačuje samotné porušení právních předpisů upravujících nakládání s odpady.

Významným aspektem tohoto případu je rovněž odpovědnost právnické osoby. Trestní odpovědnost byla v tomto případě dovozena nejen vůči fyzické osobě (jednateli společnosti), ale i vůči samotné společnosti, která z protiprávního jednání profitovala. Tento přístup odpovídá současnému trendu postihu environmentální kriminality, která je často spojena s podnikatelskou činností a ekonomickým ziskem.

Z hlediska sankcí byly obviněným uloženy tresty zahrnující podmíněné tresty odnětí svobody, peněžité tresty a zákaz činnosti spočívající v podnikání v oblasti nakládání s odpady. Tyto tresty reflektují závažnost jednání a jeho potenciální dopady na životní prostředí.

Z praktického hlediska případ poukazuje na význam kontroly přeshraniční přepravy odpadů a na rizika spojená s nelegálním ukládáním odpadu. Environmentální kriminalita tohoto typu je často motivována ekonomickým ziskem, kdy pachatelé usilují o snížení nákladů spojených s legálním nakládáním s odpady.

Tento případ představuje typický příklad závažné environmentální kriminality, která přesahuje hranice jednoho státu a vyžaduje koordinovaný postup orgánů veřejné moci. Rozhodnutí Nejvyššího soudu přispívá k výkladu pojmu odpad a vymezuje hranice mezi legálním využitím materiálu a jeho nelegálním ukládáním.

5.2.5 Srovnání analyzovaných případů

Na základě provedené analýzy vybraných soudních rozhodnutí lze konstatovat, že environmentální kriminalita představuje velmi různorodou oblast trestné činnosti, která zahrnuje jak jednání směřující proti jednotlivým složkám životního prostředí, tak i jednání zasahující do ochrany zvířat. Jednotlivé analyzované případy, konkrétně trestný čin pytláctví, týrání zvířat a neoprávněné nakládání s odpady, se od sebe výrazně liší jak svým charakterem, tak i způsobem dokazování a právního posouzení.

V případě trestného činu pytláctví podle § 304 trestního zákoníku se jedná o jednání, které zasahuje především do výkonu práva myslivosti. Charakteristickým znakem těchto případů je skutečnost, že se často odehrávají v terénu bez přítomnosti svědků, což ztěžuje dokazování. Jak vyplývá z analyzovaných rozhodnutí, důkazní situace je v těchto případech zpravidla založena na nepřímých důkazech, jako jsou stopy na místě činu, svědecké výpovědi či zajištěné části zvěře. Soudy přitom zdůrazňují nutnost hodnotit důkazy ve vzájemných souvislostech a vytvářet logický řetězec, který umožní prokázání viny pachatele.

Specifickým rysem pytláctví je také skutečnost, že trestní odpovědnost se nemusí vztahovat pouze na samotný akt lovu, ale i na další jednání, například nakládání s neoprávněně ulovenou zvěří. Tento širší výklad přispívá k efektivnějšímu postihu pachatelů a reflektuje komplexnost tohoto typu trestné činnosti.

Naopak trestný čin týrání zvířat podle § 302 trestního zákoníku má odlišný charakter. V analyzovaném případě bylo jednání pachatele dlouhodobé a spočívalo v systematickém zanedbávání péče o zvířata. Na rozdíl od pytláctví zde často existuje větší množství přímých důkazů, například ve formě dokumentace stavu zvířat, svědeckých výpovědí či odborných posudků. Klíčovou roli v těchto případech hrají zejména znalci, kteří posuzují zdravotní stav zvířat a míru jejich utrpení.

Významným rozdílem je také vnímání této trestné činnosti společností. Zatímco pytláctví je často vnímáno jako porušení pravidel myslivosti, týrání zvířat vyvolává výrazně silnější negativní reakce veřejnosti, což může vést k větší ochotě tyto případy oznamovat a řešit.

Třetím analyzovaným typem trestné činnosti je neoprávněné nakládání s odpady podle § 298 trestního zákoníku. Tento typ kriminality se výrazně liší od předchozích dvou zejména tím, že je často spojen s podnikatelskou činností a ekonomickým motivem. Pachatelé se v těchto případech snaží snížit náklady spojené s legálním nakládáním s odpady, a to například jejich nelegálním ukládáním nebo dovozem ze zahraničí.

Dokazování v těchto případech je založeno především na listinných důkazech, kontrolních zjištěních orgánů veřejné správy a odborných vyjádřeních. Na rozdíl od pytláctví či týrání zvířat zde hraje menší roli přímé pozorování jednání pachatele a větší význam mají administrativní a technické aspekty případu. Významnou roli zde rovněž hraje otázka právní kvalifikace materiálu jako odpadu, což může být klíčové pro posouzení trestní odpovědnosti.

Dalším podstatným rozdílem je skutečnost, že u trestných činů souvisejících s odpady se často uplatňuje odpovědnost právnických osob. To odráží realitu, že tato trestná činnost bývá páchána v rámci podnikatelské činnosti a může mít širší dopady na životní prostředí.

Při srovnání všech analyzovaných případů je možné vyvodit, že společným znakem environmentální kriminality je její vysoká odborná náročnost, a to jak z hlediska dokazování, tak z hlediska právního posouzení. Ve všech případech je nezbytná spolupráce s odborníky, ať už se jedná o znalce, veterinární odborníky nebo specialisty na odpadové hospodářství.

Zároveň je patrné, že jednotlivé druhy environmentální kriminality se liší nejen svým charakterem, ale i motivací pachatelů. Zatímco u pytláctví může jít o individuální jednání motivované například ziskem nebo osobním zájmem, u trestných činů souvisejících s odpady je dominantním motivem ekonomický prospěch. V případě týrání zvířat pak může hrát roli jak ekonomický motiv, tak i nedbalost nebo nezodpovědný přístup pachatele.

Na základě provedeného srovnání lze uzavřít, že environmentální kriminalita představuje komplexní a dynamickou oblast trestné činnosti, která vyžaduje specifický přístup ze strany orgánů činných v trestním řízení. Efektivní boj proti této kriminalitě je podmíněn nejen kvalitním dokazováním, ale i mezioborovou spoluprací a důsledným uplatňováním právních předpisů.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat problematiku environmentální kriminality se zaměřením na činnost Policie České republiky při jejím odhalování a vyšetřování, a to jak z teoretického, tak praktického hlediska.

V teoretické části byla nejprve vymezena základní terminologie vztahující se k životnímu prostředí a environmentální kriminalitě, přičemž bylo poukázáno na její specifické postavení v rámci kriminality hospodářské. Bylo zdůrazněno, že se jedná o trestnou činnost s vysokou mírou latence, jejíž následky se často neprojevují bezprostředně, což výrazně komplikuje její odhalování a dokazování. Dále byla rozebrána právní úprava této oblasti, zejména trestné činy podle hlavy VIII trestního zákoníku, které chrání jednotlivé složky životního prostředí, včetně ochrany zvířat, nakládání s odpady či ochrany přírodních zdrojů.

Součástí teoretické části bylo rovněž vymezení institucionálního rámce ochrany životního prostředí, kde byla zdůrazněna nezastupitelná role Policie České republiky a její spolupráce s dalšími orgány státní správy, zejména Českou inspekcí životního prostředí a ministerstvy. Efektivní boj proti environmentální kriminalitě je podmíněn nejen legislativním rámcem, ale především kvalitní koordinací jednotlivých subjektů a odborností zasahujících osob.

Praktická část práce byla zaměřena na analýzu vývoje environmentální kriminality v České republice v období let 2016–2025. Z provedené statistické analýzy vyplynulo, že nejvýznamnější a zároveň rostoucí složkou této kriminality je trestný čin týrání zvířat, jehož počet v průběhu sledovaného období výrazně narůstal. Tento trend lze interpretovat jak jako reálný nárůst kriminality, tak i jako důsledek zvýšené citlivosti společnosti a častějšího oznamování těchto případů.

Další sledované trestné činy, zejména pytláctví a trestné činy související s nakládáním s odpady či poškozováním životního prostředí, vykazovaly spíše kolísavý nebo stagnující vývoj. Bylo přitom zjištěno, že jednotlivé druhy environmentální kriminality mají odlišnou dynamiku a nelze je vnímat jako jednotný celek.

Významnou část praktické části tvořila analýza konkrétních soudních rozhodnutí. Z těchto kazuistik vyplynulo, že environmentální kriminalita je značně různorodá, a to

jak z hlediska motivace pachatelů, tak způsobu provedení trestné činnosti. Zatímco u pytláctví se často jedná o individuální jednání motivované ziskem, u trestných činů v oblasti odpadového hospodářství jde zpravidla o sofistikovanější činnost spojenou s ekonomickým prospěchem. V případě týrání zvířat pak hrají významnou roli osobnostní faktory pachatele.

Z provedené analýzy rovněž vyplynulo, že dokazování environmentální kriminality je náročné a vyžaduje využití širokého spektra důkazních prostředků, včetně odborných vyjádření a znaleckých posudků. Klíčovou roli hraje ohledání místa činu, zajištění materiálních stop a spolupráce s odborníky z různých oborů. Je zřejmé, že environmentální kriminalita představuje specifický a komplexní druh trestné činnosti, jehož efektivní potírání vyžaduje vysokou odbornou připravenost orgánů činných v trestním řízení, meziresortní spolupráci a důsledné uplatňování právních nástrojů.

Stanovené cíle práce byly naplněny prostřednictvím teoretické analýzy environmentální kriminality i praktického zhodnocení jejího vývoje a konkrétních případů. Práce zároveň poukázala na aktuální trendy a problémy spojené s touto trestnou činností, které mohou sloužit jako východisko pro další výzkum či pro zefektivnění postupů Policie České republiky při jejím odhalování a vyšetřování.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BARILIK, I. *Environmentální kriminologie: prostředí a jeho role při páchání kriminality*. Praha: Leges, 2015. 203 s. ISBN 978-80-7502-065-9.
2. FABŠÍKOVÁ, T. *Trestněprávní nástroje ochrany životního prostředí*. Praha: Auditorium, 2021. 235 s. ISBN 978-80-87284-88-9.
3. FROUZ, J., MOLDAN, B. *Příležitosti a výzvy environmentálního výzkumu*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2015. 310 s. ISBN 978-80-246-2667-3.
4. HABICH, L., HEŘMAN, R. *Činnost policejních služeb: stav k 1. 7. 2024. 2. vyd.* Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2024. 307 s. ISBN 978-80-7251-559-2.
5. CHLÍBEK, P. *Zákon o jednotném environmentálním stanovisku: zákon č. 149/2023 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o jednotném environmentálním stanovisku – úplná znění vybraných novelizovaných ustanovení: komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2024. 264 s. ISBN 978-80-7676-848-2.
6. CHMELÍK, J. *Ekologická kriminalita a možnosti jejího řešení: vysokoškolská učebnice*. Praha: Linde, 2005. 215 s. ISBN 80-7201-543-5.
7. CHMELÍK, J., BRUNA, E. *Hospodářská a ekonomická trestná činnost*. Praha: Vysoká škola finanční a správní, 2015. 202 s. ISBN 978-80-7408-109-5.
8. JANČÁŘOVÁ, I., BAHÝLOVÁ, L., PEKÁREK, M. *Odpovědnost v právu životního prostředí – současný stav a perspektivy*. Brno: Masarykova univerzita, 2013. 346 s. ISBN 978-80-210-6594-9.
9. JELÍNKOVÁ, J., HAVELKOVÁ, S. *Přestupky v praxi orgánů ochrany životního prostředí. 2. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2021. 242 s. ISBN 978-80-7400-839-9.
10. KONRÁD, Z., PORADA, V., STRAUS, J., SUCHÁNEK, J. *Kriminalistika: kriminalistická taktika a metodiky vyšetřování. 2. vyd.* Plzeň: Aleš Čeněk, 2021. 417 s. ISBN 978-80-7380-859-4.
11. LYNCH, Michael J., LONG, Michael A., STRETESKY, P., BARRETT, Kimberly L. *Green criminology : crime, justice and the environment*. Oakland: University of California Press, 2017. 328 s. ISBN 978-520-28963-5.
12. SVATOŠ, R. *Kriminalita a možnosti jejího poznání a ovlivňování*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2013. 170 s. ISBN 978-80-87472-64-4.

13. STRAUS, J., NĚMEC, M. *Teorie a metodologie kriminalistiky*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. 503 s. ISBN 978-80-7380-214-1.
14. TUHÁČEK, M., JELÍNKOVÁ, J. *Právo životního prostředí: praktický průvodce*. Praha: Grada, 2015. 279 s. ISBN 978-80-247-5464-2.
15. ZAHUMENSKÁ, V. *Právo a environmentální problémy*. Brno: Masarykova univerzita, 2014. 211 s. ISBN 978-80-210-7129-2.

Elektronické zdroje

1. ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *MŽP: Ministerstvo životního prostředí* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z WWW: <<https://mzp.gov.cz/cz/ministerstvo>>.
2. ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *MŽP: Ekologická újma* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-27]. Dostupné z WWW: <https://www.mzp.cz/cz/ekologicka_ujma>.
3. ČESKO. MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *MŽP: Ministerstvo životního prostředí* [online]. MŽP, © 2026 [cit. 2026-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.mzp.gov.cz/cz/ministerstvo/ministerstvo>>.
4. ČESKO. ČESKÁ INSPEKCE ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. *CIZP: Působnost* [online]. CIZP, © 2026 [cit. 2026-01-28]. Dostupné z WWW: <<https://www.cizp.gov.cz/pusobnost>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009 trestní zákoník. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2009. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>
2. ČESKO. Zákon č. 17 ze dne 5. prosince 1991 o životním prostředí. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-17>>
3. ČESKO. Zákon č. 114 ze dne 19. února 1992 o ochraně přírody a krajiny. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1992. Dostupné také z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1992-114>>

Ostatní zdroje

Statistické přehledy Policie České republiky. Dostupné z WWW:
<https://policie.gov.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Soudní rozhodnutí: 5 Tdo 492/2025- 1733

Soudní rozhodnutí: 3 Tdo 340/2020

Soudní rozhodnutí: 4 Tdo 895/2023-4105

Soudní rozhodnutí: 6 Tdo 827/2024

Seznam tabulek a grafů

Graf 1: Vývoj environmentální kriminality

Graf 2: Vývoj environmentálních trestných činů